

UCHWAŁA NR XXXV/175/2017
RADY GMINY W PUSZCZY MARIAŃSKIEJ

z dnia 23 marca 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puszcza Mariańska na lata 2017 – 2019

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz.446i poz. 1579, poz. 1948) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575, poz. 1583 i poz.1860, z 2017 r., poz.60) Rada Gminy w Puszczy Mariańskiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Puszcza Mariańska w latach 2017 – 2019 zwanym dalej „programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Puszcza Mariańska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Henryk Cebula

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY PUSZCZA MARIAŃSKA NA LATA 2017 - 2019

Opracował: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej

I PODSTAWA PRAWNA I CEL PROGRAMU

Podstawa prawna Programu:

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Puszcza Mariańska na lata 2017 - 2019 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575 ze zm.),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
- d) ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U. z2016r., poz. 1860)

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Program wyznacza również działania mające na celu wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin w zakresie rozwiązań wspierających rodziny i kobiety w ciąży w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez

patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcjonalne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Główne założenia programu:

1. praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny powinna być elementem szerszego programu wspierania rodziny w środowisku lokalnym,
2. praca z rodziną powinna być skierowana przede wszystkim na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej,

3. praca asystenta rodziny, psychologa oraz pomoc prawna mająca na celu wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin w zakresie rozwiązań wspierających rodziny i kobiety w ciąży w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
4. praca socjalna z rodzicami biologicznymi dziecka powinna być prowadzona także po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć szanse powrotu do rodziny naturalnej,
5. umieszczenie dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej może nastąpić dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który rozpoczęto prace przy opracowaniu programu jest Diagnoza Społeczna (dane statystyczne z opracowań GOPS- Ocena zasobów pomocy społecznej).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej objął szeroko rozumianym wsparciem:

1. w 2014 roku objęto wsparciem 227 rodzin w tym 584 osoby w rodzinie;
2. w 2015 roku objęto wsparciem 227 rodzin w tym 572 osoby w rodzinie;
3. w 2016 roku objęto wsparciem 229 rodzin w tym 523 osób w rodzinie.

Tabela 1. *Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.*

	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	2014		2015		2016	
UBÓSTWO	153	411	170	416	158	360
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	47	222	47	229	43	208

BEZDOMNOŚĆ	4	4	6	6	7	13
BEZROBOCIE	105	319	97	260	96	241
ALKOHOLIZM	23	68	21	50	22	52
NARKOMANIA	-	-	-	-	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	2	6	6	9	3	3

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela Nr 2 Ilość rodzin z dzieckiem z orzeczoną niepełnosprawnością korzystających ze świadczeń w formie zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego

Rok	Liczba rodzin ,które otrzymują na dziecko niepełnosprawne zasiłek pielęgnacyjny	Liczba rodzin ,które otrzymują na dziecko niepełnosprawne świadczenie pielęgnacyjne
2014	44	19
2015	46	19
2016	49	21

Źródło: Dział Świadczeń Rodzinnych w GOPS

Rodziny dotknięte ubóstwem, bezrobociem, bezradnością mają znaczący wpływ na występowanie dysfunkcji w rodzinie.

Z analizy przedstawionej tabeli nr 1 wynika, że dominującym powodem przyznania pomocy społecznej jest ubóstwo i bezrobocie. Rodziny, które znalazły się w sytuacji kryzysowej wymagają kompleksowego wsparcia ze strony instytucji pomocowych. U wielu rodzin objętych pracą socjalną lub nadzorem kuratora występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: zaniedbywanie nauki, nie realizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno – bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców.

Z analizy tabeli nr 2 wynika, że na terenie Gminy Puszcza Mariańska wiele rodzin wychowuje

niepełnosprawne dziecko co wiąże się z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków życia, rehabilitacji oraz systematycznego leczenia. Znaczna liczba dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji i z tego powodu rodzice otrzymują świadczenie pielęgnacyjne. Do rodzin tych powinny być skierowane usługi wspierające i rehabilitacyjne, wsparcie mieszkaniowe, a także niezbędna jest koordynacja wsparcia, poradnictwa i informacji. Jednym z wiodących zadań, w zakresie usług wspierających i rehabilitacyjnych będzie m.in. zapewnienie opieki wychnieniowej dla rodziców lub opiekunów osób niepełnosprawnych.

Wsparcie jakie jest dostępne na terenie gminy/ powiatu kierowane do tych rodzin jest niewystarczające i powoduje potencjalne zagrożenie związane z powstawaniem dysfunkcji w rodzinach a często z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W Puszczy Mariańskiej w 2014r. pozbawionych było opieki rodziców naturalnych 8 dzieci z 6 niewydolnych wychowawczo rodzin . Opieka zastępcza nad nimi sprawowana była w różnych formach:

- 1/ 2 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem,
- 2/ 4 dzieci przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 3/ 1 dziecko przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej;
- 4/ 1 dziecko przebywało w rodzinie zastępczej zawodowej;

W 2015r. pozbawionych było opieki rodziców naturalnych 7 dzieci 5 niewydolnych wychowawczo rodzin. Opieka zastępcza nad nimi sprawowana była w różnych formach:

- 1/ 5 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem,
- 2/ 1 dziecko przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 3/ 1 dziecko przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej;

W 2016r. pozbawionych było opieki rodziców naturalnych 14 dzieci z 8 niewydolnych wychowawczo rodzin. Opieka zastępcza nad nimi sprawowana była w różnych formach:

- 1/ 5 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem,
- 2/ 1 dziecko przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 3/ 4 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej;
- 4/ 4 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej zawodowej;
- 5/ w miesiącu styczniu 2017 roku 4-ro dzieci powróciło do rodziny biologicznej.

Zgodnie z cyt. ustawą pierwszeństwo, do sprawowania opieki zastępczej mają rodziny spokrewnione z dzieckiem, które bardzo często jednak wymagają wsparcia i pomocy w należyтым sprawowaniu opieki.

Z analizy danych wynika że znacznie zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych w

placówkach opiekuńczo – wychowawczych (obecnie w domu dziecka przebywa 1 dziecko). Dzieci umieszczane są przede wszystkim w rodzinnej pieczy zastępczej tj. rodzinach zastępczych spokrewnionych, rodzinach zastępczych niezawodowych i rodzinach zastępczych zawodowych. Na terenie powiatu żyrardowskiego został zbudowany system pieczy zastępczej opierający się przede wszystkim na kierowaniu dzieci do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka mieszczących się na terenie powiatu.

Jednym z priorytetowych zadań ustawy jest powrót dzieci z zastępczych form opieki do środowisk rodzinnych. W tym celu prowadzi się pracę socjalną z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Praca ta polegała na ścisłej współpracy pracownika socjalnego bądź asystenta rodziny z rodziną w celu poprawienia sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz ubiegania się o powrót dziecka do domu rodzinnego. Kolejnym ważnym zadaniem wynikającym z ustawy jest wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin w zakresie rozwiązań wspierających rodziny i kobiety w ciąży w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2016r wprowadzono asystenta rodziny do 11 rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze. W przypadku gdy rodzice nie podejmują współpracy z asystentem rodziny niezwłocznie informowany jest o tym fakcie sąd rejonowy oraz formułowany jest wniosek o pozbawienie ich władzy rodzicielskiej, co pozwala na skierowanie dzieci do adopcji.

Każdego roku kilkoro dzieci opuszcza zastępcze formy opieki i powraca do środowisk rodzinnych.

Wnioski końcowe:

Powyższa analiza wskazuje na konieczność:

1. pilnego podjęcia działań naprawczych zmierzających do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku;
2. natychmiastowego zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, wobec których sąd orzekł umieszczenie w placówce opiekuńczo wychowawczej, w rodzinnych formach opieki zastępczej;
3. podjęcie działań wspierających kobiety w ciąży i ich rodziny w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

2. Rodziny, w których występuje problem przemocy.
3. Kobiety w ciąży i ich rodziny w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
4. Rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem.
5. Dzieci i młodzież z rodzin z „grupy ryzyka”.
6. Dzieci i młodzież zagrożona demoralizacją.

IV ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie Gminy Puszcza Mariańska funkcjonują następujące instytucje i organizacje, które mogą współpracować ze sobą w realizacji Programu:

Tabela 2

INSTYTUCJE SAMORZĄDOWE I RZĄDOWE	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
1.Wójt Gminy 2.Rada Gminy 3.Ośrodek Pomocy Społecznej 4.Placówki Oświatowe 5.Poradnictwo specjalistyczne psychologiczne działające przy OPS 6.Sąd Rejonowy 7.Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej 8.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (Poradnictwo rodzinne) 9..Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 10.Poradnia uzależnień 11. Punkt bezpłatnego poradnictwa prawnego	1.Centrum Praw Kobiet 2.MRIES 3.Towarzystwo Przyjaciół Dzieci 4.Stowarzyszenia „Kuźnia Inicjatyw”

Koordynator Programu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej

V ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2017 – 2019. Jego kluczowym celem jest stworzenie spójnego systemu środowiskowej pracy opiekuńczo – wychowawczej, dzięki któremu zwiększą się szanse życiowe dzieci z zaniedbanych środowisk bez konieczności zrywania więzi z rodziną.

Pierwszym i priorytetowym celem niniejszego Programu jest to, aby dziecko miało prawo rozwijać się w rodzinie naturalnej oraz kompleksowe wsparcie kobiet w ciąży i rodzin w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zawiera on propozycje skorelowanych działań, zarówno profilaktycznych, jak i zmniejszających skutki patologii, skierowanych do rodzin, które wymagają pomocy nie tylko materialnej, ale głównie socjalnej oraz specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej). Proponowane działania mają za zadanie wesprzeć rodzinę z „grupy ryzyka”, w pełnieniu jej podstawowych funkcji, w myśl zasady, że w pierwszej kolejności wykorzystywane powinny być zasoby i możliwości własne rodziny.

Najważniejsze z tych działań to:

1. edukowanie rodziców, poprzez dostarczenie im wiedzy o prawidłowościach lub nieprawidłowościach funkcjonowania rodziny i ich znaczenia dla rozwoju dziecka,
2. wspieranie, m. in. poprzez poradnictwo rodzin przeżywających różnorakie trudności,
3. konsultacje dla osób zgłaszających problemy wychowawcze z dzieckiem,
4. treningi umiejętności życiowych.

Pomoc udzielana dziecku i rodzinie będzie obejmować:

1. bezpośrednie kontakty z rodziną i dzieckiem,
2. mediacje i negocjacje dotyczące ich postępowania i korekty sytuacji,
3. pomoc doraźną tj.:
 - pomoc materialną,
 - pomoc prawną,
 - napisanie podania, pisma, prośby itp.,
 - pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
4. pomoc długofalową:
 - objęcie rodziny pomocą asystenta rodziny,
 - pomoc psychologiczna dla rodziny,
 - objęcie dziecka opieką przez placówkę wsparcia dziennego (świetlice szkolne),
 - zorganizowanie indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych,

- udzielanie porad w sprawach życiowych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, budżetu rodzinnego, pielęgnacją i zdrowotnymi potrzebami dzieci,
- wsparcie w postaci wolontariuszy.

Drugim celem Programu jest wspieranie rodziny biologicznej z „grupy ryzyka” w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez takie instytucje jak przedszkola i świetlice szkolne. Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Trzecim celem Programu jest powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej. Podstawowym zadaniem do realizowania tego celu jest inicjowanie działań niezbędnych do uregulowania sytuacji życiowej rodziny i umożliwienie powrotu dziecka. Rodziny, których dzieci opuszczają zastępcze formy opieki wymagają długoterminowego, systematycznego i specjalistycznego wsparcia w pełnieniu ról rodzicielskich. Realizacja założeń przyjętych w Programie pozwoli udzielić rodzinie szybkiej i skutecznej pomocy, aby dziecko mogło do niej powrócić na stałe.

Reasumując, Program Wsparcia Rodziny chcąc przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom, kieruje się następującymi zasadami:

1. Podejmowanie wczesnych działań profilaktycznych zanim narosną problemy.
2. Praca z dzieckiem i rodzina w jego środowisku rodzinnym.
3. Szybkie działania nakierowane na powrót dziecka do rodziny naturalnej.
4. Praca z młodzieżą zapobiegająca ich wykluczeniu społecznemu.

Tabela 3

VI HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
CEL 1: Zapobieganie umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej			
1. Tworzenie odpowiednich struktur oraz podejmowanie niejednostajnych działań wspierających rodziny z „grupy ryzyka”	1.1. Zatrudnienie 2 asystentów rodzinnych a w latach 2017 – 2019 . Ich zadaniem jest objęcie wsparciem do 30 rodzin, w tym rodzin niewydolnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej oraz rodzin, których dzieci już są w pieczy zastępczej oraz wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin w zakresie rozwiązań wspierających rodziny i kobiety w ciąży w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Celem zadania jest wychowywanie się dziecka w prawidłowo funkcjonującej rodzinie naturalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.2. Doskonalenie zawodowe pracowników zajmujących się	• OPS	2017-

	<p>pomocą dziecku i rodzinie. Celem zadania jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników służb zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez ich udział w szkoleniach, kursach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz prowadzenie superwizji.</p>	<p>• Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie</p>	2019
	1.3. Zatrudnianie rodzin wspierających w rozwiązywaniu problemów konkretnej rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Celem działania jest wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej ról, a w ostateczności zapobieżenie odebrania dziecka do pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.4 Pomoc wolontariuszy. Celem działania jest wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu dziecka z rodziny z „grupy ryzyka”. Ma na celu dostarczenie dziecku pozytywnych wzorców, wsparcie rodziny i odbudowę więzi rodzinnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.6. Prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci sprawiających problemy wychowawcze. Celem spotkań jest podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.7. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, zagrożonymi ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest wzmocnienie rodziny naturalnej.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2096
	1.8. Prowadzenie mediacji w sprawach rodzinnych. Celem działania jest poprawa relacji w rodzinie, dążenie do rozwiązania konfliktów rodzinnych.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
CEL 2 : Wsparcie rodziny biologicznej w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej			
2. Wspieranie rodziny i dziecka z „grupy ryzyka” przez placówki oświatowe	2.1. Priorytetowe przyjmowanie dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny do przedszkoli gminnych.	Oświata Gmina Puszcza Mariańska	2017-2019
	2.2 .Priorytetowe przyjmowanie dzieci z rodzin z „grupy ryzyka” przy organizacji wszelkich form wsparcia w szkole (kółka zainteresowań, zajęcia wyrównawcze oraz inne zajęcia organizowane przez szkołę).	Oświata Gmina Puszcza Mariańska	2017-2019
	2.3.Stała współpraca pedagogów szkolnych z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia dziecka z rodziny „ z grupy ryzyka”.	Oświata Gmina Puszcza Mariańska	2017-2019
CEL 3:Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej			
1.Przygotowanie rodzina naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej	1.1. Spisanie planu pomocy asystenta z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego tymczasowo w jednej z form pieczy zastępczej .	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2096
	1.2. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest poprawa funkcjonowania rodziny naturalnej w celu umożliwienia powrotu dziecka.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.3. Udzielanie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	Gmina Puszcza Mariańska	2017-2019
	1.4. Udzielenie pomocy w poszukiwaniu odpowiedniej pracy.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	1.5. Opiniowanie wniosków do sądu o powrót dziecka do	Ośrodek Pomocy	2017-2019

	rodziny naturalnej.	Społecznej	
2. Wspieranie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej	2.1. Działania wspierające rodzinę i dziecko wynikające z 1 celu niniejszego programu.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019
	2.2. Monitorowanie przez okres roku sytuacji dziecka, które wyrokiem sądu wróciło do rodziny naturalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017-2019

VII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

2. budżetu gminy,
3. budżetu państwa,
4. państwowych funduszy celowych,
5. budżetów organizacji pozarządowych,
6. innych źródeł (np. darowizny).

VIII EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu będzie przebiegała poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych.

Wskaźnikami osiągnięcia celu pierwszego będzie:

- analiza porównawcza liczby wydanych w danym roku orzeczeń sądowych o umieszczeniu dzieci w instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych placówkach opieki całkowitej,
- analiza porównawcza liczby rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny,
- analiza porównawcza liczby rodzin, którym udzielono wsparcia w formie rodzin wspierających

Wskaźnikami osiągnięcia celu drugiego będzie:

- analiza porównawcza liczby dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki,
- ilość placówek wsparcia dziennego oraz liczba dzieci objęta ich wsparciem.
- analiza porównawcza liczby usamodzielnianych wychowanków wychodzących z systemu pomocy społecznej.

Wskaźnikami osiągnięcia celu trzeciego będzie:

- analiza porównawcza liczby usamodzielnianych wychowanków kontynuujących naukę,
- analiza porównawcza liczby dzieci opuszczających w danym roku różne formy pieczy zastępczej,
- analiza porównawcza liczby rodzin naturalnych, do których powróciły dzieci z różnych form pieczy zastępczej.
- ilość lokali mieszkalnych z zasobów gminy przeznaczonych dla rodzin,

Uzyskane tą drogą informacje pozwolą na ocenienie wartości Programu oraz pomogą

w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju Programu. Ewaluacja ma znaczenie dla podmiotów realizujących Program, jak i dla sponsorów. Podmioty realizujące sprawdzą w ten sposób efektywność i skuteczność przyjętych założeń, zaś sponsorzy uzyskają informację na temat sposobu wydatkowania ich pieniędzy.

Program ten jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

Przewodniczący Rady Gminy

Henryk Cebula